

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Odda, den 21.mars 2003

HØRINGSUTTALELSE FRA NÆRINGSMIDDELTILSYNET FOR INDRE HARDANGER PÅ HØRINGSNOTAT OM FRAMTIDIG ORGANISERING AV LABORATORIETJENESTENE PÅ MATOMRÅDET M.V.

Vi vil i denne høringsuttalelsen ta utgangspunkt i de politiske føringer som er lagt fram av Stortinget både i tilknytning til St. prp. nr. 63 (2001-2002) og St. prp. nr. 1 Tillegg nr. 8 (2002-2003).

I St.prp. nr. 63 (2001-2002) ble det foreslått at laboratorietjenestene på matområdet skal organiseres uavhengig av det nye statlige Mattilsynet. Dette støtter Næringsmiddeltilsynet for Indre Hardanger da vi har god erfaring med en slik modell. I Odda har vi et privat eid labororieselskap, Hardanger Miljøsender - Alex Stewart Environmental Services AS, som bl.a. utfører analyser på oppdrag fra Næringsmiddeltilsynet. Dette labororieselskapet har vært samlokalisert med NMT for Indre Hardanger i 13 år, og for 3 år siden overtok de driften av det mikrobiologiske laboratoriet til NMT for Indre Hardanger ved en virksomhetsoverdragelse. Vi har utviklet et godt samarbeid basert på en profesjonell forståelse av de ulike rollene som tilsynet og laboratoriet har. Det faglige samarbeidet har fungert på en svært god måte. Hardanger Miljøsender har eksistert som et kommersielt labororieselskap i 13 år og har allerede innrettet seg mot et markedsøkonomisk laboratoriemarked. Laboratoriet er akkreditert for mikrobiologiske og kjemiske analyser på vann, næringsmidler og slam. Hardanger Miljøsender har i dag 16 ansatte med høy kompetanse som til sammen utfører 14 årsverk.

Hardanger Miljøsender har et stort nettverk og samarbeider bl.a. med NIVA, NILU, Universitetet i Bergen og Nasjonalt Institutt for Ernæring- og Sjømatforskning i Bergen.

Hardanger Miljøsender kan brukes som laboratorium for Mattilsynet for store deler av Vestlandet. Dette gjelder spesielt for kjemiske analyser der prøvene kan sendes over store avstander uten at det er kritisk med hensyn til tid.

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 8 (2002-2003) blir det presisert at det statlig engasjement på eiersiden skal begrenses til de former for laboratorievirksomhet som av faglige eller økonomiske årsaker ikke kan ivaretas av andre aktører. Det blir også sagt at staten skal bidra til å sikre like konkurransevilkår for privat og offentlig tjenesteyting i laboratoriemarkedet. I høringsnotatet blir det pekt på at et av virkemidlene for å fremme utviklingen av tilbudssiden fra ikke-statlige laboratorier, vil kunne være å ikke tillate statlige laboratorier å komme med tilbud som svar på årlige anbudsinnbydelse fra Mattilsynet.

Vi er enig i at statlig engasjement på laboratorieområdet må begrenses til de former for laboratorievirksomhet som av faglige eller økonomiske årsaker ikke kan ivaretas av andre. Det er et riktig prinsipp at statens engasjement på

laboratorieområdet bør fokusere på å videreutvikle de statlige laboratoriene som kompetanseinstitusjoner på matområdet. Vi mener det er riktig at disse institusjonene blir hovedaktører for å sikre forvaltningsstøtte, referansefunksjoner, metodeutvikling, diagnostikk og ha mer overordnede beredskapsfunksjoner.

Det er viktig at de statlige laboratoriene ikke får komme med tilbud og konkurrere med de kommersielle laboratoriene om rutineoppdrag. De statlige laboratoriene må kun ha en beredskapsfunksjon for å ta seg av de analysene det ikke fins analysekompetanse på i markedet. Analyser som kan utføres av kommersielle laboratorier må konkurransen utsettes for å sikre tilgjengelig analysevolum i markedet.

I kapittel 6 i høringsnotatet: "Særlig vurdering av spørsmålet om nærhet", er det angitt en minimumsstruktur for antall laboratorier. Departementet har som en foreløpig vurdering sett det som ønskelig at det finnes laboratorier med så vel kjemisk som mikrobiologisk analysekompetanse i hver av Mattilsynets 8 regioner. I tillegg bør det være egne mikrobiologiske laboratorier i samtlige fylker hvor kommunikasjonsforholdene tilsier at eventuell transport av prøvemateriale til andre deler av landet vil være vanskelig innenfor de tidsrammer som metoder og standarder krever.

Vi tviler på at et mikrobiologisk laboratorium i hvert fylke vil være nok til å gi nødvendig nærhet for å overholde kvalitetskrav til avstand mellom prøveuttak og analysetidspunkt. Dette gjelder særlig på Vestlandet og i Nord-Norge.

KONKLUSJON

Næringsmiddeltilsynet for Indre Hardanger har god erfaring med å ha laboratorium organisert uavhengig av tilsynet som et kommersielt laboratorieselskap. Dette laboratorieselskapet, Hardanger Miljøsentor - Alex Stewart Environmental Services AS, kan brukes som laboratorium for Mattilsynet for store deler av Vestlandet. Dette gjelder spesielt for kjemiske analyser der prøvene kan sendes over store avstander uten at det er kritisk med hensyn til tid.

Statens engasjement på laboratorieområdet må begrenses til de former for laboratorievirksomhet som av faglige eller økonomiske årsaker ikke kan ivaretas av andre.

Med vennlig hilsen

Ruth O. Thuestad
Daglig leder

Næringsmiddeltilsynet for Indre Hardanger

Marit Gursli

Varaordfører Ullensvang herad

Styreleder NMT Indre Hardanger

Avsender:

Næringsmiddeltilsynet for Indre Hardanger
Tyssedalsvn. 16
5750 Odda

Telefon: 53 64 35 33

Telefax: 53 64 55 45

Email: mattilsyn@odda.kommune.no

